İKİ ÜLKE ARASINDA ORUCUN BAŞLANGIÇ VE BİTİŞİ KONUSUNDA FARK OLDUĞU HALDE ORUÇ SIRASINDA BİR YERDEN BAŞKA BİR YERE İNTİKAL EDEN KİMSENİN HÜKMÜ NEDİR?

حكم من انتقل من بلد إلى بلد آخر أثناء الصيام وبينهما اختلاف في بدء الصيام ونهايته

باللغة التركية

İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komisyonu

اسم المؤلف

اللجنة الدائمة للبحوث العلمية والإفتاء

Çeviren
Muhammed Şahin

ترجمة

محمد شاهين

Gözden Geçiren
Ali Rıza Şahin

مراجعة

علي رضا شاهين

Soru:

Huveylid el-Ced'î el-Mutayrî isimli köylü bir vatandaş bize bir soru yöneltti. Sorusunda ifâde ettiğine göre bu vatandaş, bu senenin Şaban ayının 30. gecesi Kuveyt'te bulunmuş, Kuveyt radyosu bir bildiri yayımlamış ve o bildiride Kuveyt'te, Ummu'l-Kura takviminin Şaban'ın 30. gününü gösterdiği Çarşamba gecesi Ramazan hilalinin görüldüğü zikredilmiş. Kendisi radyonun yanında oturuyormuş. Bu sırada Riyad radyosunu da dinlemiş, Riyad radyosu da Yüksek Yargı Meclisi'nin bir bildirisini yayımlamış. Yüksek Yargı Meclisi yayımladığı bu bildiride Ummu'l-Kura takvimine göre Şaban'ın 30. Gününe denk gelen Çarşamba gecesi Ummu'l-Kura'da Ramazan hilalinin görülmediğini beyan etmiş. Bu vatandaş bulunduğu ülkede hilal görüldüğü için onların sözüne göre (o gece oruca niyet etmiş ve) oruçlu olarak sabahlamış. İki gün sonra ülkesine (Suudi Arabistan'a) dönmüş. Kendisi üçüncü günü tuttuğu halde insanların Ramazan'dan ikinci günü tuttuklarını görmüş. Ay sonunda karşısına bir problem çıkmış: Ramazan 30 gün sürerse bizimle birlikte oruç tutması veya bayram etmesi mi gerekir? Eğer Ramazan'ın 30. gecesi Kuveyt radyosu Şevval hilalinin görüldüğünü ilan ederse, daha önce kendileriyle birlikte oruca başladığı kimselerle beraber orucu bırakıp bayram mı yapmalıdır? Bununla beraber sözü edilen kişi Riyad radyosunun verdiği bilgilerin kendi nazarında daha doğru olduğuna inanıyor ve sadece haram bir günde (yani bayramda) oruç tutmuş olmamak için Kuveytliler gibi o da oruç tuttuğuna inanıyor.

Bu konunun aydınlığa kavuşturulmasını rica ediyoruz.

Cevap:

Bir kimse, bir ülkede bulunduğu sırada o ülkenin halkı oruç tutmaya başlarsa, bu kimsenin de onlarla birlikte oruç tutması gerekir. Çünkü bir ülkede bulunan bir kimsenin hükmü, o ülke halkının hükmü gibidir.

Çünkü Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((اَلصّوْمُ يَوْمَ تَصُومُونَ، وَالْفِطْرُ يَوْمَ تُفْطِرُونَ، وَالْأَضْحَى يَوْمَ تُضَحُّونَ.))

[رواه أبو داود والترمذي]

"Oruç, birlikte oruç tuttuğunuz, bayram, birlikte bayram ettiğiniz ve kurban da birlikte kurban kestiğiniz gündedir."[1]

Faraza oruca başladığı ülkeden başka bir ülkeye intikal ederse, orucun devam eden bölümünde ve bayram konusundaki hükmü, intikal ettiği beldenin hükmü gibidir. Yani oruca başladığı beldeden önce bayram yaparlarsa, o da onlarla birlikte bayram yapar.

Fakat tuttuğu oruç miktarı 29 günden az olursa, bir gün kaza etmesi gerekir. Çünkü bir ay, 29 günden eksik olamaz. Tutamadığı günü kaza eder.

Başarı Allah'tandır.

Allah Teâlâ, Nebimiz Muhammed'e, O'nun âile halkına ve ashabına salât ve selâm eylesin.[2]

---

[1] Ebu Dâvûd, hadis no: 2324, Tirmizî, hadis no: 697. Ebu Davud ceyyid bir senetle rivayet etmiştir. Ebu Davuda ve diğer hadis kitaplarında bunu destekleyen başka rivâyetler de vardır.

[2] "İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komisyonu Fetvâları", fetvâ no: 2665